

Na podlagi členov 83. do 87. Zakona o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 61/07) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o merilih za delo v izmenah izvršilnih železniških delavcev

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina uredbe)

(1) S to uredbo se urejajo elementi trajanja izmene, merila za oblikovanje delovnih izmen ter drugi pogoji, ki se nanašajo na trajanje posameznih izmen, prekinitve dela v izmenah, odmor, počitek, posebnosti urejanja nočnega dela in druga vprašanja povezana z delom v izmenah za izvršilne železniške delavce in mobilne delavce, ki opravljajo interoperabilne čezmejne storitve (v nadaljnjem besedilu: mobilni delavci).

(2) Ta uredba prenaša v slovenski pravni red določbe Direktive Sveta 2005/47/ES z dne 18. julija 2005 o Sporazumu med Skupnostjo Evropskih železnic (CER) in Evropsko Federacijo delavcev v prometu (ETF) o določenih vidikih delovnih pogojev mobilnih delavcev, ki opravljajo interoperabilne čezmejne storitve v železniškem sektorju (UL L št. 195 z dne 27. 7. 2005, str. 15).

2. člen (področje uporabe)

(1) Določbe te uredbe se uporabljajo za upravljavca javne železniške infrastrukture ter za lastnika industrijskih tirov ali prog drugih železnic na območju Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: delodajalci) in za izvršilne železniške delavce, zaposlene pri njih.

(2) Določbe te uredbe se uporabljajo za prevoznike, ki opravljajo prevozne storitve v železniškem prometu ter zagotavljajo vleko vlakov na območju Republike Slovenije in pri opravljanju interoperabilnih čezmejnih storitev v železniškem sektorju (v nadaljnjem besedilu: delodajalci), in za izvršilne železniške delavce ter mobilne delavce, zaposlene pri njih.

3. člen (pomen izrazov)

(1) Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo naslednji pomen:

1. »interoperabilne čezmejne storitve« so čezmejne storitve, za katere morajo železniška podjetja predložiti vsaj dve varnostni spričevali, kot ju določa Direktiva 2001/14/ES;

2. »mobilni delavec, ki opravlja interoperabilne čezmejne storitve« je vsak delavec, ki v dnevni izmeni kot član vlakovnega osebja, ki opravlja interoperabilne čezmejne storitve dela več kot eno uro in presega razdaljo 15 kilometrov čez državno mejo.

3. »počitek« je vsako obdobje, ki ni delovni čas;

4. »nočni čas« je čas med 23. In šesto uro naslednjega dne;

5. »nočna izmena« je vsaka izmena, ki traja najmanj tri ure v nočnem času;

6. »počitek zdoma« je dnevni počitek, ki ga mobilni delavec ne more prebiti v kraju svojega siceršnjega prebivališča;

(2) Drugi izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo enak pomen, kot ga določata zakon, ki ureja železniški promet in zakon, ki ureja varnost v železniškem prometu.

II. MERILA IN POGOJI ZA DELO V IZMENAH

4. člen (definicija izmene)

Izmena izvršilnih železniških delavcev je skupni čas od prihoda delavca na delo do odhoda z dela, ko je delavec na razpolago delodajalcu in izpolnjuje svoje delovne obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi in čas odmora med delom.

5. člen (elementi trajanja izmene)

(1) V čas trajanja izmene se štejejo:

- čas priprave na delo,
- čas dela v izmeni,
- odmor med delom,
- čas prekinitve dela do največ 2 uri,
- čas, potreben za dokončanje dela,
- čas režijskega potovanja v teku izmene.

(2) Čas priprave na delo je čas, ki se prične z evidentiranim prihodom delavca na delovno mesto ob času in v kraju, ki je določen s pogodbo o zaposlitvi oziroma z razporedom dela, ki določa kraj nastopa dela. Namenjen je seznanitvi delavca z razmerami (pisne odredbe delodajalca, spremembe v prometu vlakov in druge okoliščine, ki vplivajo na varen, urejen in neoviran promet) in opravljanju nalog, ki jih predpiše delodajalec za določeno delovno mesto, ali so določene s podzakonskimi predpisi, ki urejajo varen železniški promet. Čas priprave na delo se konča, ko delavec prične z delom. Če je za delovno mesto določena pisna primopredaja službe, se za pričetek dela šteje čas, ko delavec prevzame delo, in to potrdi s podpisom pisne primopredaje ter vpisom ure in minute. Časovni normativ pisne primopredaje dela traja toliko, kot je določen z aktom delodajalca, vendar ne manj kot 5 minut. Delavcu, ki delo prevzema, se čas primopredaje ne šteje v čas trajanja izmene.

(3) Čas dela v izmeni je čas, v katerem delavec dela in izpolnjuje svoje delovne obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi ter v skladu z zahtevami in navodili delodajalca. V čas dela v izmeni se vštevata tudi čas obveznega strokovnega izpopolnjevanja, če je organizirano med samim trajanjem izmene in če po zaključku izpopolnjevanja delavec nadaljuje z delom na svojem delovnem mestu.

(4) Delodajalec mora delavcu med trajanjem izmene zagotoviti odmor med delom. Odmor se določi v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, praviloma v enkratnem trajanju na sredini izmene, razen v primerih, ko je treba zaradi tehnološkega procesa ali dolžine trajanja izmene določiti odmor v dveh delih, pri čemer en del na sme biti krajši od 30 minut. V času odmora delavec ni na razpolago delodajalcu.

(5) Čas prekinitve dela do največ 2 uri se šteje v čas izmene. V času prekinitve dela delavec ne opravlja dela, vendar mora biti na razpolago delodajalcu.

(6) Čas potreben za dokončanje dela je čas, ki je namenjen opravi, povezanih s primopredajo dela in drugimi nalogami, ki jih za določeno delovno mesto predpiše delodajalec, ali so predpisana s podzakonskimi predpisi, ki urejajo varen železniški promet. Z zaključkom teh opravil oziroma s podpisom delavca, ki pisno predaja delo, se izmena izvršilnega železniškega delavca konča.

(7) Režijsko potovanje je z razporedom dela ali po nalogu delodajalca odrejena napotitev delavca iz kraja kjer je delavec evidentiral prihod na delo, ali iz kraja kjer je določen čas že opravljal svoje delo, v drug kraj, da bi tam zaradi potreb delovnega procesa nadaljeval z delom. Režijsko potovanje je tudi povratek delavca z dela v kraj, kjer evidentira konec dela.

(8) Čas trajanje izmene se lahko podaljša preko 12 ur, če je podaljšanje posledica režijskega potovanja v povratku z dela domov, ki se je podaljšalo zaradi ovir v prometu.

(9) Čas, ki ga delavec rabi za pot od doma na delo in z dela domov se ne šteje kot režijsko potovanje.

6. člen
(merila in pogoji za določanje trajanja izmene)

(1) Delodajalec za delo izvršilnih železniških delavcev določi trajanje posamezne izmene, glede na vozni red, obseg ter organizacijo prometa in drugih delovnih procesov ter glede na oceno tveganja delovnega mesta za nevarnost poškodb ali zdravstvenih okvar in oceno stopnje samostojne odgovornosti izvršilnega železniškega delavca za varnost železniškega prometa.

(2) Delodajalec ne sme določiti trajanje posamezne izmene, ki bi bila daljša kot 12 ur.

(3) Trajanje izmene, ki je določena v prejšnjem odstavku, se lahko podaljša za največ dve uri zaradi resne nesreče, nesreče ali incidenta, če se delavec čuti zmožnega za opravljanje dela.

7. člen
(prekinitev dela, ki traja več kot dve uri)

Če je v izmeno vključena prekinitev dela, ki traja več kot dve uri, izvršilnemu železniškemu delavcu pa ni zagotovljen ustrezen počitek v skladu s tretjim odstavkom 83. člena Zakona o varnosti v železniškem prometu, se ta prekinitev šteje v čas trajanja izmene, pri določanju trajanja izmene pa je potrebno upoštevati, da skupni čas dela v izmeni pred prekinitvijo, čas prekinitve nad dve uri in čas dela v izmeni po prekinitvi, ne presega maksimalno možnega trajanja izmene.

8. člen
(čas vožnje vlečnega vozila v eni izmeni)

Čas vožnje vlečnega vozila v eni izmeni je seštevek časov vseh neprekinjenih voženj in ne sme biti daljši od 10 ur.

9. člen
(neprekinjena vožnja vlečnega vozila ali motornega vozila za posebne namene)

(1) Čas neprekinjene vožnje vlečnega vozila ali motornega vozila za posebne namene je čas, ko vlečno ali motorno vozilo za posebne namene vozi in vse ustavitve, ki so krajše od 10 minut, ne glede na to, ali gre za vožnjo vlaka ali premik.

(2) Po štirih urah neprekinjene vožnje mora delodajalec delavcu, ki upravlja vlečno vozilo ali motorno vozilo za posebne namene, zagotoviti najmanj 30 minut prekinitve, razen če takrat začne z dnevnim ali tedenskim počitkom. Če še ni koriščen odmor med delom, se namesto prekinitve koristi odmor.

10. člen
(nočne izmene)

Če delo, ki je organizirano v izmenah, vključuje tudi nočne izmene, mora biti zagotovljena njihova periodična izmenjava. Dovoljene so največ tri zaporedne nočne izmene v tednu, med katerimi je potrebno zagotoviti počitek, ki mora biti najmanj dvakrat daljši kot je trajanje izmene, najmanj pa 12 ur, če izmena traja šest ur ali manj.

11. člen
(evidence)

(1) Delodajalci morajo za vse izvršilne železniške delavce vzpostaviti in voditi evidence, iz katerih bodo razvidni naslednji podatki:

- trajanje počitka pred nastopom izmene v urah in minutah,
- ura in minuta pričetka izmene,
- ura in minuta konca izmene,
- skupni čas trajanja izmene in čas prekinitve, ki so trajale več kot dve uri,

- mesečno število opravljenih ur dela,
- število opravljenih ur nočnega dela.

(2) Za izvršilne železniške delavce, ki upravljajo železniško vozilo, morajo evidence vsebovati še naslednje podatke:

- uro in minuto pričetka vožnje vlaka,
- uro in minuto konca vožnje vlaka,
- skupni čas vožnje vlakov.

(3) Evidence vodi delodajalec v pisni ali elektronski obliki.

(4) Delodajalec evidenco hrani najmanj eno leto.

(5) Za izvršilne železniške delavce, ki imajo enakomerno razporejen delovni čas z začetkom med 6 in koncem do 20 ure istega dne ter so razporejeni na delo najmanj pet delovnih dni v tednu, mora delodajalec voditi le evidenco o začetku, koncu in trajanju dela.

III. DELO MOBILNIH DELAVCEV PRI OPRAVLJANJU INTEROPERABILNIH ČEZMEJNIH STORITEV

12. člen (področje uporabe)

Uporaba tega poglavja te uredbe je neobvezna za lokalni in regionalni čezmejni potniški promet ter za čezmejni tovorni promet, ki ne presega razdalje 15 kilometrov čez mejo ter za vlake na čezmejnih progah, ki se začnejo in končajo na javni železniški infrastrukturi Republike Slovenije in ki uporabljajo infrastrukturo druge države članice, ne da bi se tam ustavili.

13. člen (dnevni počitek zdoma)

(1) Dnevni počitek zdoma mora slediti dnevni počitek na domu.

(2) Prevoznik skrbi za udobje nastanitve mobilnega osebja, ki ga ima slednje na razpolago med počitkom zdoma.

14. člen (odmori)

(1) Če delovni čas strojevodje traja dlje kot 8 ur, se mu med delovnim dnevom zagotovi odmor najmanj 45 minut.

(2) Če delovni čas traja med 6 in 8 urami, je ta odmor dolg najmanj 30 minut in je zagotovljen med delovnim dnevom.

(3) Obdobje dneva in trajanje odmora morata biti taka, da se delavec lahko dejansko odpočije.

(4) Odmore se lahko med delovnim dnevom prilagodi v primeru zamude vlakov.

(5) Del odmora se zagotovi med 3. in 6. uro dela. Določba iz prvega odstavka tega člena se ne uporablja, če sta strojevodja dva. V tem primeru in za drugo vlakovno osebje so pogoji dodelitve odmora določijo na podlagi določb zakona, ki ureja varnost v železniškem prometu.

15. člen (tedenski počitek)

(1) Vsak mobilni delavec je upravičen do najmanj 24 ur neprekinjenega počitka v vsakem sedemdnevem obdobju, k čemur se prišteje še 12 ur dnevnega počitka na domu.

(2) Vsak mobilni delavec je na leto upravičen do 104 24-urnih počitkov, vključno z 52 24-urnimi tedenskimi počitki, vključno:

- z 12 dvojnimi počitki (48 ur, k čemur se prišteje 12-urni dnevni počitek), vključno s soboto in nedeljo, in
- z 12 dvojnimi počitki (48 ur, k čemur se prišteje 12-urni dnevni počitek) brez zagotovila, da bosta vključeni sobota in nedelja.

16. člen
(čas vožnje)

(1) Čas vožnje ne sme med dvema dnevnima počitkoma trajati dlje kot 9 ur v dnevni izmeni in dlje kot 8 ur v nočni izmeni.

(2) Najdaljši čas vožnje v obdobju dveh tednov je omejen na 80 ur.

IV. KAZENSKA DOLOČBA

17. člen
(prekrška)

(1) Z globo od 2000 do 20.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost in zaposluje druge osebe, če dovoli, da mobilni delavci, opravlja delo v nasprotju z določbami o dnevnem počitku zdoma (13. člen), odmorih (14. člen), tedenskim počitkom (15. člen) in časom vožnje (16. člen).

(2) Z globo od 400 do 1000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika, ki zaposluje druge osebe ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

18. člen
(prenehanje uporabe)

Z dnem uveljavitve te uredbe se preneha uporabljati Pravilnik o merilih za delo v izmenah za železniške delavce, ki neposredno sodelujejo pri opravljanju železniškega prometa (Uradni list SFRJ, št. 13/81, 31/81 in 2/82).

19. člen
(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati 1. julija 2008, uporabljati pa se začne 14. decembra 2008.

Št.
Ljubljana, dne
EVA 2008-2411-0004

Janez Janša l.r.
Predsednik